

Beschrijven van Rassen

Willem van Dooijeweert/Noor Bas

Het beschrijven van rassen

- Geschiedenis
 - Belangrijk om over te brengen hoe een ras eruitziet, beste groeiomstandigheden, smaak etc.
 - Voor 1960: verhalend
- Na 1960: belangrijk voor onderscheid tussen rassen
 - Geformaliseerde beschrijvingen
- UPOV (Union for the Protection of New Varieties of Plants): Protocol hoe en wat te beschrijven – zeer uitgebreid
- Naktuinbouw: technical questionnaires – selectie kenmerken

Welke kenmerken gebruiken?

- UPOV/Naktuinbouw
 - Basis
 - Zoveel mogelijk onafhankelijk van omgevingsfactoren
 - Selectie praktische uitvoerbaarheid
- Gebruik andere beschrijvingen
 - Descriptorlijsten genenbanken
 - 'Eigen' beschrijving – moet goed gedefinieerd

Beschrijvingen binnen Erfgoedzadenproject

- CGN
 - Maken van beschrijvingslijsten gewassen gebaseerd op UPOV zonder referentierassen
 - Bezoek telers en adviseren over beschrijven
 - Samen met telers authenticiteit checken

- Focus 1^e jaren op eenjarige zelfbestuivers:
 - Tarwe, boon, erwt en tomaat

- Beschrijven belangrijk onderdeel - authenticiteit

Beschrijvingslijsten

- Informatie op de Oerakker website onder Erfgoedzaden
- 24 gewassen, met toelichting
- Sinds kort op NAKwebsite Kalibratieboeken
 - Uitgebreide toelichtingen voor beschrijven aantal gewassen
 - <https://www.naktuinbouw.nl/kalibratieboeken-groentegewassen>

De Oerakker

Erfgoedzaden

Home

Netwerk eeuwig moes
Netwerk De Bekoring
Oranje Lijst

Erfgoedzaden

Coördinatieteam
Erfgoedzadenlijst
Nieuwsbrieven
Rasbeschrijvingen
Teelt informatie
Werkzaamheden

Kennisbank

Links

Augurk

- [Beschrijvingslijst augurk](#)
- [Toelichting beschrijving augurk](#)

Boon

- [Beschrijvingslijst boon](#)
- [Toelichting beschrijving boon](#)

Erwt

- [Beschrijvingslijst erwt](#)
- [Toelichting beschrijving erwt](#)

Gerst

- [Beschrijvingslijst gerst](#)
- [Toelichting beschrijving gerst](#)
- [extra info granen](#)

Haver

- [Beschrijvingslijst haver](#)
- [Toelichting beschrijving haver](#)
- [extra info granen](#)

Klaver

- [Beschrijvingslijst Rode klaver](#)
- [Toelichting beschrijving Rode klaver](#)

Komkommer

- [Beschrijvingslijst komkommer](#)
- [Toelichting beschrijving komkommer](#)

Meloen

- [Beschrijvingslijst meloen](#)
- [Toelichting beschrijving meloen](#)

Paprika/Pepers

- [Beschrijvingslijst paprika](#)
- [Toelichting beschrijving paprika](#)

Peen

- [Beschrijvingslijst peen](#)
- [Toelichting beschrijving peen](#)

Rode biet

- [Beschrijvingslijst rode biet](#)
- [Toelichting beschrijving rode biet](#)

Tomaat/CPV	eigenschap	tijdstip	manier van beoordelen	schaal	opmerkingen	score
2 (TQ 5.1)	plant: type	volgroeide plant	visueel hele groep	1 determinant, 2 doorgroeïend	zie toelichting	
7	blad: stand	volgroeide plant	visueel hele groep	1 rechtopstaand, 3 half rechtopstaand, 5 horizontaal, 7 half hangend, 9 hangend	zie toelichting	
10 (TQ 5.2)	blad: type	volgroeide plant	visueel hele groep	1 geveerd, 2 dubbel geveerd	zie toelichting	
16	bloeiwijze: type	tweede en derde bloeiwijze	visueel hele groep	1 enkelvoudig, 2 evenveel enkelvoudig en vertakt, 3 vertakt	zie toelichting	
19 (TQ 5.3)	vruchtsteel: afbreeklaag	rijpe vrucht	visueel hele groep	1 afwezig, 9 aanwezig	zie toelichting	
21 (TQ 5.4)	vrucht: groene schouder	onrijp stadium vlak voor kleurverandering	visueel hele groep	1 afwezig, 9 aanwezig	zie toelichting	
24	vrucht: kleurintensiteit zonder schouder	onrijp stadium vlak voor kleurverandering	visueel hele groep	1 erg licht, 3 licht, 5 gemiddeld, 7 donker, 9 erg donker		
26 (TQ 5.5)	vrucht: grootte	rijpe vrucht	visueel hele groep	1 erg klein, 2 erg klein-klein, 3 klein, 4 klein-medium, 5 medium, 6 medium-groot, 7 groot, 8 groot-erg groot, 9 erg groot		
27	vrucht: lengte/breedte verhouding	rijpe vrucht	meten meerdere vruchten	1 erg samengedrukt, 3 samengedrukt, 5 gemiddeld, 7 langgerekt, 9 erg langgerekt		
28 (TQ 5.6)	vrucht: doorsnede in lengterichting	rijpe vrucht	visueel hele groep	1 plat, 2 afgeplat, 3 rond, 4 langwerpïg, 5 cilindervormïg, 6 ellïpsvormïg, 7 hartvormïg 8 eïvormïg, 9 omgekeerd eïvormïg, 10 peervormïg, 11 omgekeerd hartvormïg	zie toelichting	
29	vrucht: ribben aan vruchtsteelkant	rijpe vrucht	visueel hele groep	1 afwezig of zwak, 3 zwak, 5 gemiddeld, 7 sterk, 9 erg sterk	zie toelichting	
36 (TQ 5.7)	vrucht: aantal loculen (holten)	rijpe vrucht	tellen meerdere planten	1 twee, 2 twee à drie, 3 drie à vier, 4 vier, vijf of zes, 5 meer dan zes	zie toelichting	
37 (TQ 5.8)	vrucht: kleur	volledig rijpe vrucht	visueel hele groep	1 crème, 2 geel, 3 oranje, 4 roze, 5 rood, 6 bruin, 7 groen		
38	vrucht: kleur vruchtvlies	volledig rijpe vrucht	visueel hele groep	1 crème, 2 geel, 3 oranje, 4 roze, 5 rood, 6 bruin, 7 groen		
41	vrucht: stevigheid	volledig rijpe vrucht	voelen meerdere vruchten	1 erg zacht, 3 zacht, 5 gemiddeld, 7 stevig, 9 erg stevig		
44	vrucht: snelheid van afrijping	1e rijpe vrucht van de 2e tros	visueel meerdere planten	1 erg vroeg, 3 vroeg, 5 gemiddeld, 7 laat, 9 erg laat	neem gemiddelde	

Practicum

- Verdelen in groepjes
- Per groep tomaten/paprika's en beschrijvingsformulieren met geselecteerde kenmerken
- Per groep tomaten/paprika's beschrijven volgens de formulieren
- Per groep bespreken wat gemakkelijk/moeilijk/zinnig/onzinnig etc. is

